

HABRUTA NIGHT

BKLYN: TUESDAY 2•26•19 | 8 PM

**Tonight's learning is dedicated
L'Refuah Shelema Refael David Ben Claudie**

Reproduced by Habruta Night Booklet with permission of the
copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

“

Week 3

Topic:

חלק ב' סוגיא-בבא קמא כז:
עביד איניש דינא לנפשיה

”

TOPIC DISCUSSION

Is one allowed to forge a document, in order to get money he rightfully deserves?

RECAP FROM LAST WEEK

משנה

המניח את הכד ברשות הרבים, ובא אחר ונתקל בה ושברה פטור.

Only if it was at night, however, during the day

וחייב - איבעי ליה לעיוני ומיזל

Even during the day

ואם הוזק בה, בעל החבית חייב בנזקו

Explanation: If someone left a barrel out in the street and you tripped over it and it broke, you are exempt, as long as you were not expected to look out, where you were walking.

However, if you tripped and injured yourself, the owner is liable even if you could have watched where you are going.

What is the reasoning for this difference?

Tosafot explains:

דיותר יש לו לשמור שלא יזיק משלא יוזק.

One is required to be more careful not to damage, then get hurt himself.

Therefore, if he were to break something, we tell him be careful, but if he were to get hurt, we would make the damager pay.

THE NEW GEMARA

This week, we are going to learn the next piece of Gemara, which discusses the מחלוקת whether someone who is being mistreated, can take matters into their own hands.

The term is known as עביד איניש דינא לנפשיה.

HABRUTA NIGHT @ SHAARE ZION

טבירת הש"ס עם הוספות	המניח	פרק שלישי	בבא קמא	כת.	עין משפט נר מצות
<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>	<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>	<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>	<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>	<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>	<p>א) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ה) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. ט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. י) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יא) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יב) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יג) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יד) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טו) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. טז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יז) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יח) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. יט) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס. כ) ר"ב ע"ג ג' ע"ג ש"ס.</p>

someone by hitting him. The degree of embarrassment — and hence the payment — varies in accordance with the manner of the blow:

הרי: Rav Chisda sent the following inquiry to Rav Nachman: — שלח ליה רב חסדא לרב נחמן ולסנוקרת ^[17] **— the payment for a kick is five selaim,** ^[16] **— ולבעיטה חמש — שלש עשרה** ^[18] **— and the payment for striking someone with a donkey's saddle is thirteen selaim. — לפנדא דמרא ולקופינא דמרא מאי** **But what is the payment for striking someone with the handle of a shovel or the blade of a shovel?**

Rav Nachman replies:

— חסדא חסדא קנסא קא מגבית בבבל — שלח ליה **אימא לי גופא דעובדא** ^[19] **“Chisda, Chisda! Are you collecting penalties in Babylonian?”** ^[20] **Tell me what the facts of the incident were.**

Rav Chisda provides the details:

There was a — דהווא גרנותא דבי תרי: [Rav Chisda] sent to [Rav Nachman] — שלח ליה **and they had an arrangement that each day one of them would draw water from the cistern. — דכל יומא הנה דלי חד מניהו** **אָתא חד קא** **— Once it happened that one of the partners came and was drawing water on a day that was not his, — דלי ביומא דלא דיליה** **אמר ליה** **— and [the other partner] said to him: יומא** **— לא אשגח ביה** **— [The offending partner] paid no attention to him, — דיקי הוא** **— שקל פנדא דמרא מחייה** **— whereupon [the complainant] took the handle of a shovel and struck him with it.**

Rav Nachman responds:

Let him — מאה פנדי בפנדא למחייה: [Rav Nachman] said to [Rav Chisda] — אמר ליה **strike [his partner] even a hundred blows with the shovel's handle!** ^[21] **He would not be liable to pay at all, — אפילו למאן דאמר לא עביר איניש דינא לנפשיה** **because even according to the one who says that a person may not enforce the law for himself,** ^[22] **— במקום פסיקא עביר איניש דינא לנפשיה** **he agrees that where a loss would result from his inaction a person may enforce the law for himself!** ^[23]

The Gemara now cites the dispute mentioned by Rav Nachman:

לא עביר איניש דינא — רב יהודה אמר — For it was stated: דאיתמר **But Rav — רב נחמן אמר — a person may not enforce the law for himself. — לנפשיה** **Rav Nachman says that — עביר איניש דינא לנפשיה** **Now, where there will be a loss if he does not take action,** ^[24] **— דעביר איניש דינא לנפשיה** **that a person may enforce the law for himself. — היבא דליבא פסיקא — Where do they disagree? — כי פליגי** **They disagree where**

there will be no loss if he does not take action.^[25]

The Gemara explains the reasoning of each disputant:

לא עבד איניש דינא לנפשיה — a person may not enforce the law for himself, דכיון דליכא פסידא — for since there will be no loss to him if he waits until a judge takes action, ליזיל קמיה דדינא — let him go before a judge! רב נחמן — But Rav Nachman says: עבד איניש דינא לנפשיה — A person may enforce the law for himself even in a case where no loss will result, דכיון דבדין עבד — for since he is acting in accordance with the law, לא טרח — he does not have to trouble himself and go before a judge.

The Gemara challenges Rav Yehudah's view:

מתיב רב כהנא — Rav Kahana objected to Rav Yehudah's view on the basis of the following Baraisa: בן בג בג אומר — BEN BAG BAG SAYS: שלא ברשות — DO NOT ENTER YOUR NEIGHBOR'S COURTYARD TO RETRIEVE YOUR PROPERTY WITHOUT asking PERMISSION, שמא תראה עליו כגנב — LEST YOU THEREBY APPEAR AS A THIEF. וְאָמַר לוֹ — RATHER, SMASH HIS TEETH^[26] AND SAY TO HIM, שְׁלִי אֲנִי נוֹטֵל — “I AM TAKING MY OWN property!”^[27] This Baraisa indicates that a person is entitled to enforce the law for himself.^[28] — ? —

Rav Yehudah defends his view:

אמר ליה — [Rav Yehudah] said to [Rav Kahana]:

בן בג בג יחידא הוא^[1] — Ben Bag Bag, the Tanna of the Baraisa, is only an individual, ופליגי רבנן עליה — and other Sages disagree with him.^[2]

The Gemara offers a different answer:

מאי שבור את שיניו — What is the meaning of Ben Bag Bag's directive: “SMASH HIS TEETH”? בדין — It means that the owner of the stolen item should attack his opponent's claim in court.^[3]

R' Yannai's interpretation is challenged:

אי הכי — If this is so, that the Baraisa is instructing the owner to seek redress in court, וְאָמַר לוֹ — why does it state: “AND SAY TO HIM”? — It should have stated: “And they (i.e. the judges) say to him!”^[4] שְׁלִי אֲנִי נוֹטֵל — Furthermore, why does the Baraisa state: “I AM TAKING MY OWN object”? — It should have stated: “He is taking his own object!”^[5]

Unable to resolve these challenges, the Gemara concludes:

קשיא — R' Yannai's interpretation is indeed problematic.

3	KNEEING	לרכובה
5	KICKING	לבעיטא
13	PUNCHING	ולסנקורת
?	Handle of the hoe	פנדא דמרא
?	Top of the hoe	קופינא דמרא

There is no loss	There is a loss	
Take it to court	Take action	

הלכה

עביד איניש דינא לנפשיה: כתב הרא"ש, ודוקא אם יש לו ראייה שהממון שלו או שבעל דין מודה לו, אבל אם אין לו ראייה ואין הבעל דין מודה לו אינו יכול לעשות דין לעצמו, שרק דבר שבית דין היה עושה אתה יכול לעשות, דאם כל אחד יעשה דין לעצמו לא שבקת חיי לכל בריה שכל אדם יתפוס ויאמר שלו הוא.

כתב המרדכי, שכל ההיתר לעשות דין לעצמו הוא רק בכדי להוציא ממון שלו בעין הנמצא אצל חבירו, אבל אם רוצה לתפוס ממנו משכון או פרעון עבור חוב שהוא חייב לו אינו יכול, שלזה צריך בית דין.

Is one allowed to forge a document, in order to get money he rightfully deserves?

Question: Reuven stole water from his neighbor Shimeon. Can Shimeon forge a document which states he owes money to the amount he stole?

Answer: Our Gemara allows you to use force in order to get what you rightfully deserve, if you are at a loss of never getting it back.

Physical abuse is a sin which our gemara permits if needed. Can lying be excused in order to get the money your rightfully deserve?

There is a Gemara that says:

If three people gave someone money to watch and he denies ever receiving it, they cannot have one of them claim the amount of money they are all owed and the other two will act as witnesses. Since falsehood is something we must stay very far from „מדבר שקר תרחק“.

Deceiving is something that is not only an effect on your friend but it's as well a sin between you and God.

Would you ever think you can wear shaatnez in order to take judgment of course not. So too lying should not be transgressed in order to clear matters.

האם מותר לזייף שטר כדי להוציא את כספו המגיע לו?

שאלה: ראובן גנב משמעון שכינו מים. האם מותר לשמעון להעמיד ב' עדים שיכתבו שטר ויחתמו עליו, ושם יהיה כתוב שראובן חייב לשמעון אותו סך ממון כדי ששמעון יוכל להוציא ממון זה מראובן באמצעות השטר?

תשובה: דן בזה בשו"ת הרשב"א (ח"ג סימן פא) וז"ל, הא דאמור רבנן בפרק המניח בבא קמא מאה פנדי בפנדא למחיה ואפילו למאן דאמר לא עביד איניש דינא לנפשיה במקום דאיכא פסידא עביד, האם יש בכלל זה שיוכל לטעון שקר להוציא דין לאמיתו כי היכי דשרי ליה למימחי חבריה אע"ג דעבר על "לא יוסיף פן יוסיף".

והשיב, חס ליה לזרעיה דאברהם דלימא שיקרא ואפילו במקום פסידא דכתיב (צפניה ג יג) "שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב", וגדולה מזו אמרו בשבועות (דף לא ע"ג) שאפילו באומר אמת אלא שהדיבור אינו על דרך שאמר אסרו, וכדרך שאמרו התם מנין לשלשה שהפקידו אצל אחד וכפר בהן, מנין שלא יהא אחד תובע ושנים מעידים תלמוד לומר מדבר שקר תרחק.

ונראה בהסבר הדבר שחז"ל התירו איסור של לא יוסיף ולא התירו איסור מדבר שקר תרחק, דלהרביץ לחבירו אע"ג שהוא גם איסור תורה, שאני שקר שהוא גם חטא שבין אדם למקום, וכמו שסיים הרשב"א ז"ל, אלא ודאי שנוי השקר ואהוב האמת ואין תמורתו כלי פז, כלומר שנוי הוא לפני המקום כי חותמו של הקב"ה אמת וכשם שלא יעלה על הדעת שכדי לעשות דין לעצמו ילבש שעטנז,

Story: Hazon Ish once told someone who had an appointment to leave being number 10 in a minyan. Since he gave the person his word to be there at a specific time.

Another question

Question: Someone was purchasing an apartment and he paid most of the money but still didn't write a contract. The seller is denying the sale, which would mean this guy can lose his money. Is he permitted to draw a sketch contract in order to protect himself?

Answer: If someone presents you with a fake document that you owe money, you are not allowed to forge a fake receipt that says you paid.

There is a Tosafot that seems to contradict this in the case where a woman who had halitza¹ done to her but doesn't have it documented. If we find a document that proves it, even though it could be its not hers we give it to her.

כי רק לכפות חברו במקל וברצועה שהוא כלי דיינים הותר ולא איסורים שבין אדם למקום שהוא איסור שעטנז, כך הוא השקר.

והצעתי דברי לפני גאון אחד ואמר לי, ואפילו אם לא נאמר שהוא חטא שבין אדם למקום בכל זאת איסור חמור הוא ולא הותר. וסיפר שפעם חיפשו עשירי למנין לחזו"א, מצאו שם אחד שאמר שהבטיח למישהו להפגש עמו בשעה שתים ואם יצטרף למנין יאחר את הפגישה. אמר החזו"א שלא יצטרף אלא ילך לפגישה. אחד הנוכחים התפלא על פסק זה, אמר החזו"א

אילו היינו יודעים את מעלת האמת לא היינו מתפללים על הפסק.

שאלה: מי שקנה דירה וכבר שילם את רוב הכסף ועדיין לא הספיק לכתוב חוזה על הדירה, והמוכר מכחיש המכירה, האם מותר לו לזייף חוזה מכירה כדי שיהיה לו לראיה שהדירה היא שלו?

תשובה: לכאורה משמע מדברי הרשב"א שחמור השקר שאסור לשקר אפילו כדי להעמיד הממון בחזקתו, וכן כתב בקובץ שיעורים (בבא בתרא אות קפז) שהמוציא עליו שטר מזויף אסור לו לזייף שובר כנגדו.

אלא דשמעתי פעם בשם ר', חיים שמואלביץ להקשות מדברי התוס', גיטין (כז), דמבואר שם שאם מצא שטרי חליצה או מיאונין לא יחזיר, אבל אם ידוע שחלצה או שמיאנה פשיטא דיחזיר אפילו אינה שלה כיון דאין צריכה אלא לראיה, ואיך מותר ליתן לה שטר שאינה שלה הרי העדות היא שקר?

Question: Following what we just learnt; if it's not hers its equal to a false document?

The rabbi answers, since she did halitza and the document is an act of court. The court may choose to write up a contract as they may even though it may be false because of the severity of a girl being stuck.

We can't be the ones to forge a document even though we feel it's the right thing to do.

ואולי אפשר לתרץ, שאשה שכבר חלצה או מיאנה או נתגרשה ואין אנו יודעים אם זהו הגט שנתגרשה בו או לא, אי אפשר לעגנה מאחר והעיגון גם היא עולה גדולה ואפשר גם לצאת מכשולים רבים מכך, ולפעמים עלול להיות שתקבל קידושין ותאמר שאינה מקודשת, לכן מן הראוי שבי"ד יהפכו את השטר למעשה בית דין, כלומר שבית דין יחליטו שהם נוטלים שטר זה ועל פיהם ניתן לאשה והם נותנים לה את הגט בתור ראיה שנתגרשה, ומעתה אם תתגרש בו ועל פי עדיו אין כאן שקר מאחר והבית דין הם שנתנו תוקף לגט זה עבודה והם המעידים על פי עדות זו, ומאחר והם עשוה למעשה בית דין וכאילו הם פוסקים כך שוב אין כאן שקר.

1 Her husband died without children, to which his brother has to options either marry her, which is known as **יבום**. If they choose not to go through with the marriage, she does halitza; removes his shoe and spits near it.